

IDENTITA

Veronika Bijoková

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ústav designu oděvu a obuvi

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika BIJOKOVÁ**
Osobní číslo: **K08465**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design - Design oděvů**

Téma práce: **Identita**

Zásady pro vypracování:

- anketa
- vyhodnocení ankety
- výběr materiálu
- skici
- modelace - kaliko
- zhotovení kolekce
- fotodokumentace
- portfolio

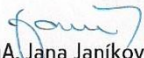
Rozsah bakalářské práce: viz zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

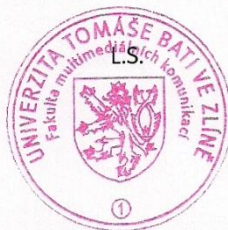
Seznam odborné literatury:

Jana Máchalová – Módou posedlí
Mairi Mackenzie – ...ismy, Jak chápat módu
Lipowetsky G. – Móda a její úděl v moderních společnostech
Francois Baudot – Móda století
Charlotte Seelingová – Století módy 1900 – 1999

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Mária Štranecková, ArtD.**
Ústav designu oděvu a obuvi
Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2011**

Ve Zlíně dne 1. února 2011

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

doc. Mgr. Ivan Titor
ředitel ústavu

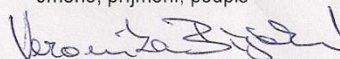
PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně ..... 9.5. 2011 .....

Veronika Bijoková
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělení svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídkne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Změna, neustálá změna na stále rychleji se točícím jevišti světa, to je hlavní symptom (možná i syndrom) dvacátého století, doby „vymknutí z kloubů“, která se ve svém závěru již řítí jakoby bez kormidla všemi směry. Chvillemi vpřed, chvillemi zdánlivě vzad a vzápětí zase obráceně.

Jana Máchalová – Módou posedlí

Téma mé bakalářské práce je inspirováno ženami, které hledají svoji identitu. Na základě vypracovaného dotazníku se snažím hledat to, po čem touží – výjimečnost, nápaditost a pohodlí.

Klíčová slova: Identita (v odívání), osobitost, pohodlí, styly, trendy, originalita, změna, společnost, rafinovanost

ABSTRACT

Change, incessant change on the ever-faster turning stage of the world, that's the main symptom (and perhaps even a syndrome) of the 20th century, the time that is "out of joint," change that in its final moments rushes, as if rudderless, in all directions. Now hurtling forward, now seemingly backward, and the very next moment the other way round.

Jana Máchalová: Fashion-Obsessed

The theme of my baccalaureate paper is inspired by women seeking their own identity. On the basis of a questionnaire I am striving to discover what they desire: exceptionality, creativity and comfort.

Keywords: Identity (in fashion), uniqueness, comfort, styles, trends, originality, change, society, sophistication

Mé poděkování patří MgA. Márii Štranekové ArtD. za odborné vedení a cenné rady, dále oponentovi Mgr. art. Zuzaně Šidlíkové a všem lektorům, kteří mi byli nápomocni.

Dále bych ráda poděkovala Mgr. Radomíru Jonczymu za korekci textu, Janu Gerychovi, fotografce Janě Zvolánkové a všem ženám a dívkám, které mi ochotně odpověděly na anketu.

Velký dík patří mé rodině a přátelům, kteří mě po celou dobu studia podporovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a elektronická verze nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 MÓDA A JEJÍ PROMĚNY	9
1.1 20. STOLETÍ	10
1.1.1 Reprezentativní identita	10
1.1.2 Identita skromné ženy	11
1.1.3 Emancipace	12
1.1.4 Identita půvabu	13
1.1.5 Maskulinní identita	14
1.1.6 Návrat grácie	15
1.1.7 Identita oddané manželky	16
1.1.8 Identita teenage culture	17
1.1.9 Individuální identita	18
1.1.10 Identita úspěchu a dokonalosti	19
1.1.11 Identita reálné ženy	20
1.2 MÓDA ULICE A JEJÍ SUBKULTURY	21
1.3 21. STOLETÍ	23
2 ANKETA	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
3 INSPIRACE	27
3.1 MATERIÁLY	27
3.2 KOLEKCE IDENTITA	28
3.2.1 Model 1	28
3.2.2 Model 2	29
3.2.3 Model 3	30
3.2.4 Model 4	31
3.2.5 Model 5	32
3.2.6 Model 6	33
3.2.7 Model 7	34
3.2.8 Model 8	35
ZÁVĚR	36
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	37
SEZNAM OBRÁZKŮ	38
SEZNAM PŘÍLOH	39

ÚVOD

Móda je nedílnou součástí komunikace společnosti, proto by neměla být přehlížena. Marie Mackenziová ve své knize s názvem „...ismy“, výstižně definovala: „*Móda nastavuje zrcadlo společností, ve kterých existuje.*“¹ Inspirována tímto citátem jsem si jako téma své bakalářské práce zvolila hledání identity v odívání.

V první části své práce se pokouším o charakteristiku životního stylu 20. století, kvůli kterému se móda začala měnit.

V další části své práce se zaměřuji na módu 21. století. Stíhají ženy v době ovládané moderními komunikačními masmédií módu vůbec ještě vnímat? Dokážou si z široké nabídky módních trendů vybírat? Mají svůj vlastní styl, svou identitu?

Ptala jsem se žen ve svém okolí, co nejraději nosí a jaké oblečení potřebují pro každodenní, běžný život. Na základě poznatků získaných z ankety se v kolekci, která tvoří poslední, praktickou část mé práce, snažím zachytit to, po čem ženy při oblékání touží a co potřebují. Důraz kladu na materiály, funkčnost a praktičnost oděvu.

Cílem mé práce je povzbudit ženy, aby se nebály experimentů, aby v množství trendů a stylů, dokázaly rozpoznat svoji identitu, svůj osobitý styl a držely se jí. Jsme přece originály, ne figuríny z výlohy.

---

¹ Mairi Mackenzieová, ...ismy: jak chápat módu, Slovart s.r.o. 2010, str. 6

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MÓDA A JEJÍ PROMĚNY

Historií odívání bychom se mohli zabývat od doby, kdy Adam s Evou spletli fíkové listy, aby se jimi přepásali. Od těch dob bylo odívání velice rozmanité. Ve starověku nestřížený, aranžovaný oděv, Orientem ovlivněné byzantské odívání a románská móda inspirovaná národními tradicemi, antikou a Byzancí. V gotice módní trendy určovala vysoká šlechta a ostatní je jen kopírovali a přizpůsobovali svým potřebám. Lidská fantazie v novověku nebrala konce a vznikaly tak neuvěřitelné kreace, které dnes mohou působit až teatrálně. Tak jako se oděv šlechty odlišoval od měšťanského oděvu, odlišovaly se od sebe i módní trendy různých zemí. Odívání bylo totiž základním projevem kultury národa.

V následujících kapitolách mne více než samotné siluety oděvu, které se během staletí vystřídal, bude zajímat životní styl, historické pozadí a důvody, kvůli nimž ke změnám v odívání docházelo. Zaměřím se přitom na změny dvacátého a jednadvacátého století.

Za celé 20. století prošla móda velkou proměnou. Od luxusního zboží dostupného pouze vysoké společnosti k rychle se měnícím stylům a trendům dostupným široké veřejnosti.²

Proměna je jedním z hlavních znaků módy. Těžce prosazující se styl nebo trend v jednu chvíli zazáří a vzápětí zase rychle pohasne. Veškeré módní novinky, které přicházejí dnes, jsou ještě žhavější a neodolatelnější, než ty včerejší. Některým se podaří zůstat na výsluní o něco déle, ale i ty čas odvane. Jiné styly a trendy se vrací v poupravené, přenesené či zkrášlené podobě, která pak znovu obohatí módu nového období.

V knize Francoise Baudota „Móda století“, jsem se dočetla, že pro „17. století, móda znamenala především způsob života. Móda nediktovala pouze to, co se má nosit, ale také co říkat, co dělat. Zabývá se uměním, technikou, pohybem těla a životním stylem. Francouzi dodnes používají výraz „Mode de vie“ – životní styl.“³

Zdá se mi, že skutečnost propojení módy s životním stylem člověka bývá dnes už opomíjena, proto bych ráda stránky své práce věnovala právě této problematice.

---

² Mairi Mackenzieová, ...ismy:jak chápat módu, Slovart s.r.o. 2010, str. 62

³ François Baudot, Móda století, Ikar v Praze 2001, str. 8

1.1 20. století

1.1.1 Reprezentativní identita

To, že byla móda doménou Paříže, nebylo ani tak záležitostí Francie a jejího hlavního města, jako spíše kosmopolitního světa, žijícího v srdci pařížské metropole. Zatímco Angličané měli raději venkov, Francouzi už od 16. století inklinovali k rušnému městskému životu. Paříž se tak stala mekkou elegance a stylu. Každý, kdo chtěl něco znamenat, musel zamířit právě sem. Příklad 20. století Paříž slavila s velikým nadšením, jeden večírek střídal druhý. Francouzi nové století nazvali La Belle Epoque (epochou zlatého věku).

Jediným úkolem urozené ženy v té době bylo dobře reprezentovat svého muže. Proto musela dbát na to, aby vždy vypadala perfektně. Dá se říci, že móda byla jedním z mála vyjadřovacích prostředků, kterým se žena počátku 20. století mohla vyjádřit. Brzy však o toto „privilegium“ definitivně přišla. V 50. letech se ještě jednou o něco podobného pokusila, ale pokročilá doba už žádala něco jiného.

Prvním krokem k výrazné změně bylo stále častěji používané slovo sport. Bylo naprosto přirozené, že ženy ke sportování vyhledávaly vhodnější oděv, korzety a spodničky byly krajně nevyhovující. Společnosti se však něco podobného vůbec nezamlouvalo. Sport byl v případě ženy považován za škodlivý a nevhodný. Přesto se však zjednodušené sportovní modely začaly postupně ujímat.

Za dveřmi však už netrpělivě přešlapovala moderní doba se všemi vymoženostmi technického pokroku, rodícího se filmového umění a nových teorií vědy a kultury. O budoucnosti se mluvilo jen optimisticky a na minulost se začalo pohlížet s určitým nadhledem a nostalgií. První světová válka však vývoj moderního umění pozastavila a nikdo tenkrát netušil, že „lepší společnost“ je odsouzena k zániku.

Obr. 1 Salón Charlese Fredericka Wortha, 1907

Obr. 2 Klobouk kolem roku 1910

1.1.2 Identita skromné ženy

První světový válečný konflikt s sebou přinesl nejen převratné změny v politice, ale také změny zvyků, mravů a myšlenkových pochodů. Pozměnil tak tvář celé společnosti. Během války musely ženy zaujmout pozici mužů. To způsobilo, že se musely začít oblékat do pracovních uniforem. Oblečení se muselo kompletně přizpůsobit novým aktivitám žen. Ošetrovatelské blůzy a kalhoty s sebou přinesly i změnu chování žen. Z ženy, která se původně starala jen o to, aby dobře reprezentovala svého muže, se ze dne na den stala pracující žena, bojující o přežití své rodiny. Dá se říci, že móda a péče o eleganci byla ženám během válečných let zakázána.

Charlotte Seelingová v knize „Století módy“ zdůrazňuje: „*Muži na frontě měli vědět, že se jejich ženy zřekly jakékoli koketnosti a chovají se skromně a citlivě.*“⁴ Dalším důležitým aspektem proměny se stala nově se prosazující emancipace žen, která byla pro další vývoj moderní ženy velmi důležitá.

S koncem první světové války bylo jasné, že hodnoty přetrvávající celá staletí nenávratně skončily. Idolem mužů i žen v době války se stala obětavá zdravotní sestra, ošetrovatelka.

Obr. 3

Na Londýnském nádraží, nosičky zaměstnané během první světové války. 1915

Obr. 4

Žena ve zkrácených šatech s nízkým pasem. Tento styl se dostal do módy na konci první světové války. 1919

⁴ Charlotte Seelingová, *Století módy, 1900 – 1999*, Slovart s.r.o. 2000, str. 79

1.1.3 Emancipace

Velká změna v postavení žen, avízovaná už před první světovou válkou a během ní, se po válce začala plně rozvíjet. Vyšší společenská vrstva už neměla takovou moc a nový androgynní typ ženy se nechtěl vzdát „svobod“, které získal.

Rozbíhající se proces emancipace se nedal zastavit. Po ženách už nebylo možné chtít, aby fungovaly jen jako okrasa muže. Vždyť je přece během válečných let dokázaly plně zastoupit.

Když už si žena začala vydělávat, do čeho jiného by měla investovat, než do módy? Konečně se mohla nalíčit, obléknout si třpytivé šaty a jít vytancovat dlouhé a nepříjemné roky války.

Nově se prosazující jazzová hudba emancipaci jen napomáhala. Řada žen trávila večery v tančírnách a klubech. Make-up byl tak výrazný, že se nám na tvářích žen z těch dob může dnes právem jevit až teatrální. Není proto divu, že ona léta bývají označována jako „années folles“ (bláznivá léta).

Chtěly ženy svým androgynním vzhledem a projevy vyjádřit osvobození od historizmu a staletí přetrvávající módy korzetů, nebo tak chtěly vyjádřit volnost a svobodu poválečných let? Podobné otázky si ve své knize „Módou posedlí“ klade Jana Máchalová. Ptá se: „*Chtěly snad ženy převzít role svých milenců, manželů či bratrů, kteří padli?*“⁵

V každém případě ženy ukázaly, že nejsou jen křehkými stvořeními sešněrovanými v korzetech, ale i inteligentními bytostmi, schopnými se o sebe postarat a prosadit se. A tak se první světová válka stala hlavním mezníkem mezi módou velkých dynastií a módou bez korzetů.

Obr. 5 Suzanne Lenglen, 1921

Obr. 6 Manekýny na terase kasina v Monte Carlu. 1928

⁵ Jana Máchalová, *Módou posedlí*, Moraviapress.as, Břeclav 2002, str. 34

1.1.4 Identita půvabu

Období třicátých let silně poznamenala krize na newyorské burze a hrozba druhé světové války. Lidé přestali horlivě cestovat a už si tolik neužívali radovánek, které ještě před několika léty byly jejich prioritou. Jako kdyby najednou vystřízlivěli z pětiletého flámu. Z mladých nerozvážných lidí opěvujících život se opět stali dospělí, rozumní lidé.

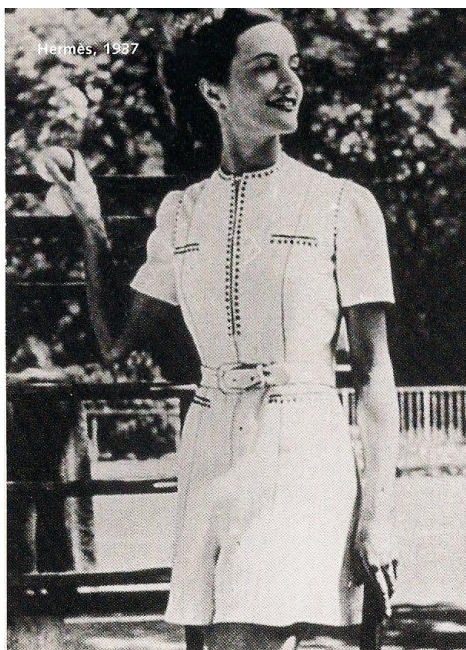
Vše nasvědčovalo tomu, že složité životní okolnosti ženám opět připomněly, že jsou především matky, manželky a jemná stvoření, a že tyto přednosti mohou prostřednictvím módy vyjádřit. Móda třicátých let se tak stala sofistikovanější, jednodušší a začala se s ní vracet i rafinovaná elegance. Ztřeštěnost opět nahradila formální střízlivost a důstojnost.

Blížící se velké politické změny byly zpočátku jen stěží rozeznatelné, přesto už někteří jakoby cítili hrozbu fašismu či komunismu. Následky hospodářské krize v Německu roku 1933 dopomohly k moci Adolfu Hitlerovi. Někteří lidé velmi rádi uvěřili tomu, že bude schopen odstranit bídu a nezaměstnanost. Žena podle Vůdcova ideálu musela být zdravá, upravená a čistá a projevovat sportovního ducha.

S nástupem fašismu se proto po celé Evropě začaly otevírat tělovýchovné spolky, a bohatí si libovali v automobilovém a leteckém sportu, golfu, jízdě na kole a v tenisu. Díky vynálezu nových textilních materiálů se populárním stalo také plavání a nudismus. Za úvahu stojí, že móda už před rokem 1939 začala nabývat ráz uniformity. Jakoby už začala předpovídat rozpoutání války.

Obr. 7 Marlene Dietrich

Obr. 8 Hermés 1937

Obr. 9 Jean Harlow, 1933

1.1.5 Maskulinní identita

Válka a její omezující nedostatky vnesly do módy zcela jiný pohled. Prosadila se zde již naplno silueta hranatých ramen, kterou avizovala už i předválečná léta. Příkladový systém striktně určoval maskulinní vzhled.

Velice mě zaujal fakt, že móda opravdu není jen o penězích, ale i o rafinovanosti nositelky. I přes všechny problémy s přídělovými systémy dokázaly francouzské ženy ukazovat celému světu, že umí z ničeho vytvořit velmi kreativní díla.

Zatímco Paříž hýřila extravagancí, od německých žen se očekávalo, že budou vypadat čistě, upraveně, skromně a měšťansky. Současná žena podle amerických a anglických trendů měla být pilná, statečná, spořivá, schopná a nápaditá.

Obr. 10 Elegance na kole, červen 1942

Obr. 11 Sweethearts of the Forces! Udělení titulu „Service Cover Girl of 1944“ v New Yorku

1.1.6 Návrat grácie

*V roce 1946 uvedl britský časopis Vogue komentář, ve kterém připomínal, jak ženy, které prožily mládí ve válce, touží po půvabu a eleganci.*⁶

Stejně tak jako po skončení první světové války, si lidé i po dovršení druhé války chtěli užívat života plnými doušky. Zájem o divadlo a film převládl hlavně v Německu. Němci objevovali tvorbu umělců žijících v exilu, Francouze fascinoval film a v Londýně se začal rozvíjet balet a klasický tanec. Společenský život se však nerozmáhal tak rychle jako život kulturní. Časopis *Vogue například ještě pro zimu 45/46 nedoporučoval nosit večerní šaty.*⁷

Toto nesmělé a bojácné období přerušil teprve Christian Dior svým New Lookem. V roce 1947 předvedl svou první kolekci Ligne Corolle, později přejmenovanou na New Look. Krinolínové sukně a vyztužené korzety vyvolaly velké rozhořčení. Obrovská spotřeba materiálu připadala některým jako hloupá a nezodpovědná, protože v některých zemích stále ještě platil přidělový systém. Přesto se šíření vlivu New Look nedalo zastavit. Ženy prahly po luxusu, půvabu a eleganci.

Po válce musela žena mužům, kteří zažili těžké chvíle ve válce, zprostředkovávat hezký, příjemný a optimistický pohled. Od žen se očekávalo, že budou schopné a výkonné v práci a příjemné a laskavé v soukromém životě.

Obr. 12
Diorův
New
Look pro
dení
nošení

Obr. 13 Christian Dior s modelkami ve večerních toaletách 1950

⁶ Jana Máchalová, *Módou posedlí*, Moraviapress.as, Břeclav 2002, str. 54

⁷ Charlotte Seelingová, *Století módy, 1900 – 1999*, Slovart s.r.o. 2000, str. 206

1.1.7 Identita oddané manželky

Po skončení druhé světové války zničená Evropa opět očekávala lepší budoucnost. Na dramatickou proměnu v módě měly vliv i politické události jako vznik NATO, korejská válka, Stalinova smrt, nebo první raketové lety do vesmíru.

Zaujal mne znatelný rozdíl mezi úlohou žen v poválečných létech první a druhé světové války. Zatím co se ženy po první světové válce snažily mužům co nejvíce vyrovnat svým emancipovaným a volnomyšlenkářským chováním, chtěla se žena po druhé světové válce, kdy byla nucena v civilním životě zastupovat muže bojující na frontě, opět stát ženou. Bylo to tím, že po létech opět zatoužila po změně a chtěla se znovu stát oddanou hospodyní, nebo pocítila potřebu starat se o manžela, od kterého byla dlouho odloučená a který se jí po létech vrátil z války? Možná to bylo v tu chvíli silnější než fakt, že tím vlastně znovu ztrácí těžce vybojovanou svobodu.

Na rozdíl od ženy konce devatenáctého století měla žena v poválečných létech k uskutečňování role hospodyně v domácnosti k dispozici nejrůznější technické možnosti. Proto se také předpokládalo, že bude neustále upravená a čistá. „*Nikdy nezapomínejte, že jste především manželka*“, doporučovala americká módní návrhářka Anne Fogartyová ve své knize *Wife-dressing*.⁸

*Simone de Beauvoir, francouzská spisovatelka, odhalila nový kult ženskosti: Elegance jako pouto. Žena opět slouží muži jako vývěsní štít k jeho úspěchu, zašněrovaná do korzetu jako ve starých zlatých časech.*⁹ Prostě to jediné, po čem mladá dívka v poválečných toužila, bylo manželství.

Znamená to snad, že žena za svou eleganci musí zaplatit tím, že se z ní stane jen okrasa muže, nebo musí hájit své práva a tím potlačovat svoji přirozenou ženskost? Je opravdu jenom buď, anebo.

Obr. 14
Americká
hospodyňka

Obr. 15
Obálka časopisu ELLE
25. února 1952

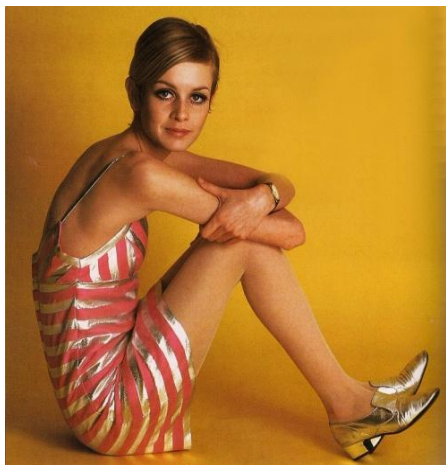
⁸ Charlotte Seelingová, *Století módy, 1900 – 1999*, Slovart s.r.o. 2000, str. 239

⁹ Charlotte Seelingová, *Století módy, 1900 – 1999*, Slovart s.r.o. 2000, str. 239

1.1.8 Identita teenage culture

Šedesátá léta se stala jedním z nejrevolučnějších období v historii módy 20. století. Sebevědomá mládež se začala bouřit proti všem autoritám. V padesátých letech i v letech předchozích se dívky oblékaly stejně jako jejich matky. Móda pro mladé byla okrajovou záležitostí. V šedesátých letech nastala zásadní změna. Mládež si pod vlivem tzv. módy ulice sama začala určovat módní styly a trendy. Anglii pohltily butiky a v rytmu pop music vznikl nový styl „teenage culture“. Zvedla se neuvěřitelná hudební vlna, která ovlivnila a do Londýna přivedla zástupy mladých lidí. Šedesátá léta zaznamenala díky rozvíjejícím se butikům velký rozvoj módy, s množstvím nových tendencí a stylů mladých tvůrců. Ulice se tak stala skutečným mezníkem mezi první a druhou polovinou „století módy“.

Jana Máchalová ve své knize *Módou posedlí* uvádí: „*Rozevlátou bohyní byla móda šedesátých let, osvobozená od předpojatosti, od svazující tradice. Bohyní s hlavou v oblacích, ale s nohama tančícíma přesně podle rytmu, který jí udávala Země.*“¹⁰ První generace nezasažená válkou chtěla světu ukázat, že je tady. Nechtěla kopírovat módu svých rodičů, ba naopak, chtěla ji úplně vytěsnit. Myslím, že se jí postoj ke společnosti podařilo svým oblečením vyjádřit zcela dokonale.

Obr. 16 Twiggy – ikona 60. let

Obr. 17. Členové Hot Farm Commune, El Rito se účastní průvodu 4. července 1969

---

¹⁰ Jana Máchalová, *Módou posedlí*, Moraviapress.as, Břeclav 2002, str. 71

1.1.9 Individuální identita

V sedmdesátých letech se revoluce šedesátých let ještě více prohloubila. Maxi, midi a mini se střídaly tak dlouho, až opět nastal nutný zlom. Dekáda poklidně navazující na šedesátá léta se proměnila v rebela, toužícího po individuálním přístupu, nikoli po módním diktátu. Společnost přestala věřit zažitému trendu, podle kterého vše nové musí být zákonitě lepší než staré. Začala se nostalgicky ohlížet po minulosti. Ještě v padesátých letech se dalo mluvit o módě, která měla jednotný charakter. V letech 70. letech se začalo hovořit spíše o módách. „*Nastal chaos: retro, etno, válka, práce.*“¹¹ Zatímco se ve 20. století dosud většinou dbalo na eleganci, stala se sedmdesátá léta obdobím nevkusu a kýče. Zrodilo se velké množství stylů a subkultur, ovlivněných především moderní hudbou.

Společné znaky módy sedmdesátých let jsou obtížně definovatelné, vytvářeli ji totiž výrazní jednotlivci, kteří dbali na individualitu nositele. Zdá se však, že právě zde nastal ten důležitý okamžik, ve kterém mohl jedinec začít hledat svou vlastní identitu.

Jak to, že lidem v uplynulých staletích nevadilo oblékání podle jednoho určujícího stylu? Kde vznikla potřeba člověka odlišit se od hlavního proudu? Bylo to snad dáno větší odvahou se projevit? Bezesporu. Přispěla však k ní i řada dalších okolností, například technická vyspělost společnosti a s ní i škála nových možností.

Společnost se však svobodou projevu brzy přesytila. Koncem sedmdesátých let se módní svět rychlým střídáním stylů a trendů doslova vyčerpával. Lidé začali toužit po nadčasové módě. Už je unavovalo být „oběťmi módy“. Ovšem najít společný směr bylo v té době velice těžké, protože každý módní tvůrce začal pěstovat svůj vlastní osobitý styl.

Obr. 18
Farrah Fawcett
-obraz amerického
zdraví

Obr. 19 Jimmy Page-Led Zeppelin Obr. 20 The Jackson Five

¹¹ Jana Máchalová, *Módou posedlí*, Moraviapress.as, Břeclav 2002, str

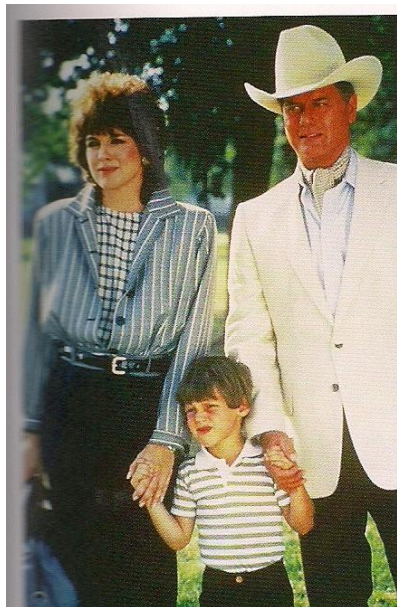
1.1.10 Identita úspěchu a dokonalosti

Dá se říci, že největší vliv na módu osmdesátých let mělo politické dění. Ekonomicky se rozvíjející společnost způsobila větší nárůst příjmů, který se pak projevil v přeplněných šatnících. Vytratila se touha po odívání podle pohlaví a vznikla móda „unisex“, která postupně ovládla skoro celý svět.

Charakteristickými pro tuto bohatou a rozmarnou dekádu se stala velká ramena maskulinních kostýmů a balónové sukně. Typickými vlastnostmi té doby byl materialismus a posedlost vlastní osobou. Mladým lidem postupujícím v kariéře, se začalo říkat „yuppies“. Uměli si plnými doušky užívat života. Oblékání pro úspěch a vystavování vlastního těla se staly obecně platnou společenskou normou.

Jana Máchalová uvádí ve své knize výrok z kritické stati k expozici „Sen a skutečnost“, která se uskutečnila v roce 1986:

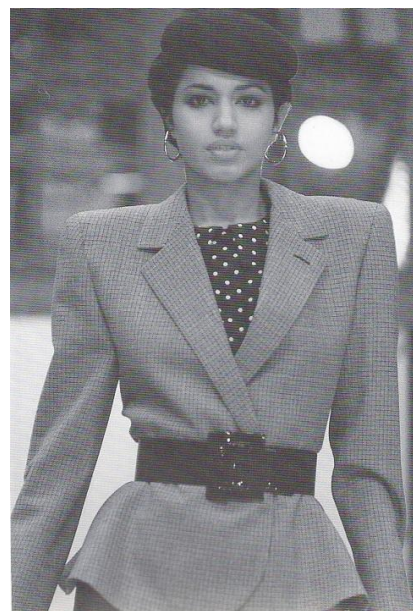
„Nehýbají námi ostré sociální protiklady jako při rozbřesku průmyslového věku, nýbrž problémy a komplikované vazby našeho vzájemného spoluzití. Nedusíme se jen ve znečištěném životním prostředí, ale ve znečištěné komunikaci. Technika nás zaplavuje a klade na nás nadměrné požadavky. V životě se mjíme, naše rodiny zakrňují, děti považují společný byt za hotel se vším komfortem gratis a úspěšně jej vybydlují.“¹²

Obr. 21 Seriál Dallas

Obr. 22 Princezna Diana

Obr. 23 typ oděvu vyžadovaný mladou ambiciózní ženou

¹² Jana Máchalová, Módou posedlí, Moraviapress.as, Břeclav 2002, str. 85

1.1.11 Identita reálné ženy

Dostáváme se ke konci 20. století, jehož charakteristickým prvkem je rychlost, brutalita a neúnavné střídání trendů. Móda jako vždy dospěla k bodu zlomu, který je pravděpodobně vždycky nezbytný. Zatímco se v osmdesátých letech dalo hovořit o tzv. „módě v módě“, v devadesátých létech převládl opak. Lidé se už unavili odlišováním se od těch ostatních.

Módním tématem se stala ekologie a životní prostředí. Moderní média a rozvíjející se internet začaly s neuvěřitelnou rychlostí informovat svět o nejžhavějších událostech a novinkách ve všech oborech, tedy i v módě.

V osmdesátých letech se idolem ztělesňujícím krásu a dokonalost staly topmodelky. V devadesátých letech je však nahradily typy reálných žen. Jakoby už všichni té dokonalosti měli dost. Jakoby zplihlé vlasy, velké nosy, odstávající uši chtěly demonstrovat, že zaneprázdněné ženy už nemají čas zajímat se o módu. Devadesátá léta se tak pro módu stala tou nejtvrdší a nejdrsnější dekadou dvacátého století.

Kam se vytratila žena toužící po eleganci a rafinovanosti v odívání? Vrátil se vůbec ještě? Změnily se hodnoty a životní styl natolik, že už je zbytečné ji očekávat? Asi je opravdu normální, že každá generace chce něco jiného, protože je lidské toužit po něčem, co nemůžeme mít, ale...

Obr. 24 Kate Moss a Johny Depp velmi oblíbený grunge styl, 1995

Obr. 25 Grunge styl

Obr. 25 Kate Moss. Dokonalé modelky byly nahrazeny typy reálných žen.

1.2 Móda ulice a její subkultury

Módu ulice tvoří subkultury vznikající na principu protestu vůči hlavnímu kulturnímu proudu. Skupiny povětšinou mladých lidí prostřednictvím oblečení a chování vyjadřují svůj odpor vůči morálce nastavené společností, nebo vůči módnímu diktátu. Následující generace přejímají vzory těchto subkultur a postupem času zapomínají na jejich prvotní ideály a myšlenky. Dochází tak k nesmyslnému míchání těchto stylů. Největším paradoxem však je, že se v devadesátých letech tyto subkultury dostávají do vysoké módy, proti které odjakživa bojovaly.

V této kapitole své práce bych chtěla velmi stručně zmínit subkultury, které podle mého soudu nejvíce ovlivnily či ovlivňují běžnou módu.

Američtí beatníci – zpočátku se zajímali o vše, jen ne o módu. Později si jejich následovníci striktně stanovili svůj styl, charakterizovaný černou barvou.

B – boys – rapová a hip hopová hudba, break dance, grafitti formovaly toto dynamické hnutí. Taneční figury vyžadovaly zcela funkční sportovní oblečení doplněné zlatými šperky v podobě dolaru. Od poloviny osmdesátých let se tento styl stal nejnapodobovanějším stylem na světě.

Glam – po éře hippies se ujal vedení rock-and-roll. Móda byla pro tento styl stěžejní záležitostí. Vše od make-upu až po boty na vysoké platformě se třpytilo. Nejvlivnější osobou propagující tento styl byl zpěvák David Bowie.

Punk – toto hnutí se objevilo jako reakce na hippies a kapitalistickou konzumní společnost. Punkery lze také označit za vzbouřence. Vizuální stránku ovlivnil například dadaismus. Oblečením a vzhledem chtěli punkeři provokovat své okolí.

Neoromantismus – tento styl byl spíše další vývojovou epochou Punku. Po té co se punkové oblečení stalo zajímavou atrakcí pro vysokou módu, přijali punkeři nový vzhled. Pestrobarevné oblečení inspirované historií bylo velice individualistické.

Rastafariáni a dredaři – hnutí vzniklo na Jamajce korunovací etiopského císaře Rase Tafariho, „novodobého mesiáše“, o kterém Jamajčané věřili, že je dovede do africké vlasti. Kládli důraz na důstojnost, mírumilovnost a toleranci. Hlavním znakem vizáže tohoto hnutí byla úprava vlasů – dredy - a oblečení v barvách etiopské vlajky. Jako mnoho jiných subkultur se i rasta-styl stal velice oblíbeným. Nešlo však o převzetí jeho myšlení, ale jen o napodobení jeho módního stylu. Proto se takzvaným „falešným rastafariánům“ začalo říkat dredaři.

Hippies – hnutí, které vycházelo z generace beatníků. Jejich cíle nebyly vždy stejné, ale za jejich hlavní motto lze považovat hesla jako mír, láska, přátelství, svoboda... Příznivci tohoto stylu přirozeně tíhli k mysticismu, spontánnímu chování, objevování nových kultur a zvyků. Móda hippies ovlivnila televizi, film, literaturu, populární hudbu i výtvarné umění. Odpor proti válce ve Vietnamu spojil více subkultur dohromady. Proto k hippies patří například:

- Surfaři – odpor ke konzumní společnosti, surfování, pláž, život v souladu s přírodou... Hippies od nich převzali dlouhé vlasy, bosé nohy a ohleduplnost k přírodě.
- Folkáři – charakteristickým znakem této subkultury se staly písně. Folkáři v nich zpívali o idylickém venkově. Sen o venkovském životě se jim však nikdy nepodařilo zrealizovat. Hippies se však jejich myšlenkou venkova nechali inspirovat.

Rokeři – motorky, rychlá jízda, rock, železné cvoky, kožené bundy a džíny. Hlásili se k původnímu rokenrolu, který se pomalu začleňoval do popu, což se jim pochopitelně nelíbilo.

Grunge – jako mnoho jiných subkultur mělo i toto hnutí původ v hudebním stylu. Grunge byl reakcí na rozmarnou módu osmdesátých let. Roztrhané džíny, flanelové košile, obliba ve starém, špatně zkombinovaném oblečení. To jsou charakteristické znaky grunge stylu, který se nejvíce ujal v 90. letech a rychle se rozšířil do hlavního módního proudu.

Existuje mnoho dalších subkultur, které jsem zde nezmínila. Například: Zoozies, Bebop, Funkové, Gothové, Rude boys, Raggamuffini, Psychedelici, Greasers, Mods, Teddy boys, Skinheads, Casuals, Skaters, Poutníci New age, Ravers, India kids a mnoho dalších. Charakteristiky zmíněných subkultur by si zasloužily samostatné zpracování, proto ve své práci ve stručnosti uvádím jen některé z nich, ty, které mě osobně nejvíce zaujaly.

1.3 21. století

Také móda prvního desetiletí 21. století navazuje na módní trendy předcházející dekády. Charakteristické pro ni je naprosté smazání jakýchkoli rozdílů v oblékání. Rychlost, dostupnost, rozsáhlá distribuce a technický pokrok módu zpřístupnily každému z nás.

Masivní rozšíření internetu boří jakékoli hranice. Móda se stává všudypřítomnou. Vznikají módní blogy, internetové obchody, diskusní fóra a další prostředky k prezentaci módy. Jestliže módu sedmdesátých let charakterizujeme jako období vyčerpanosti módy, k opravdovému vyčerpání módy dochází teprve nyní.

Na objektivní pokus o charakteristiku módy první dekády 21. století je zatím ještě příliš brzy. Přesto bych ráda vyzdvihla několik vlivů, které už s tímto desetiletím budou nerozlučně spjaty.

Prvním z nich je bezpochyby už výše zmíněný internet. Móda se díky němu stala demokratickou. Možnost vyjádření se prostřednictvím internetu má na společnost neuvěřitelný vliv. Díky němu vzniká virtuální svět, který je možné sledovat z pohodlí vlastního domova. Uživatelům internetu umožňuje nejen komunikaci, ale i příležitost k nákupům, což je pro módní průmysl velice důležité.

Se sledováním nejžhavějších novinek z internetu souvisí i znovu nastolený styl hvězd. Pod vlivem Hollywoodu třicátých let je naše pozornost směřována ke sledování životního stylu celebrit ovlivňujících společnost. Webové stránky a časopisy jsou plné návodů, jak si co nejnadhěji osvojit jejich životní styl. Návrháři je spojují se svými kolekcemi a firmy je používají v reklamách. Celebrity se stávají tvářemi různých výrobků a značek.

Díky internetu jsme dnes a denně zahlcováni různými informacemi, které nám umožňují úspěšnější seberealizaci. Dá se však říci, že se móda právě díky nim stává stále všednější. Bezmyšlenkovitě nakupujeme oblečení, které nám je v obchodech nabízeno ve stejné kvantitě jako potraviny. Oblékáme se, protože je to nutné, stejně nutné jako jídlo a pití. Existuje pár gurmánů, kteří si z jídelního lístku pečlivě vybírají a vychutnávají každé sousto, ale většina lidí na to již čas nemá. Musíme tedy buď pasivně čekat, až stejně jako vždy v minulých staletích nastane zlom působící změnu, anebo se o změnu nějakým způsobem aktivně přičinit. Osobně volím raději to druhé.

2 ANKETA

V minulých kapitolách jsem se zabývala životním stylem jednotlivých dekád dvacátého století a jeho vlivem na módu. Snažila jsem se zjistit, jak a proč se ženy v určitých obdobích oblékaly.

Co mě však na dané tématice nejvíce zajímalo a co považuji za nejdůležitější, je móda současnosti. Její charakteristika se zatím, jak už bylo řečeno, v odborné literatuře najít nedá. Proto jsem se pokusila o sestavení dotazníku, jehož prostřednictvím jsem se ptala českých žen různých věkových kategorií a společenského postavení, co nejraději nosí, jaký je jejich názor na současnou módní scénu a jaké jsou jejich potřeby.

Rozeslala jsem 100 dotazníků, na které zareagovalo 40 žen. Jejich odpovědi jsem rozdělila do čtyř skupin. Do první skupiny respondentů jsem zařadila ženy ve věku od 15 do 20 let, do druhé ženy od 21 do 30 let, do třetí ženy 31 – 40 let a do poslední účastnice ženy starší 41 let. Některé z vyplněných dotazníků uvádím v příloze.

Z ankety jsem zjistila, že si české ženy v případě denního oblečení na kreativitu moc nepotrpí. Potřebují hlavně pohodlnou, lehce udržovatelnou módu a hlavně ne výstřední. Bez ohledu na věkovou kategorii vítězí džíny. V detailech se odpovědi dotazovaných sice poněkud liší, odlišnosti však nejsou zásadní.

Odpovědi na otázku, který styl se dotazovaným nejvíce líbí, mi přišlo lehce paradoxní, že se většina žen cítí nejlépe v tričku, džínech a teniskách, nejvíce se jim však líbí elegantní, nebo spíše ležérně elegantní styl. Jako kdyby se bály, že je elegance omezí v jejich každodenních praktických potřebách.

Dále mne zajímal názor mých respondentů na trendové změny v oblékání. Ptala jsem se jich, zda se jimi řídí či nikoli, zda je vůbec stíhají registrovat a jestli si myslí, že časté změny trendů jsou k dobrému. Při pročitání jejich odpovědí jsem se pozastavila nad tím, že se ženy módními trendy neřídí a že je dokonce ani nestíhají sledovat. A když už je konečně zaregistrují, začínají se na módní scéně objevovat trendy nové. Všechny mnou dotazované ženy však trendové změny v oblékání považují za důležité, ocenily by však módu nadčasovou.

Většina dotázaných si je plně vědoma toho, že sukně a šaty nám ženám sluší nejvíce. Ženskou módu bez kalhot, které jsou v určitých situacích daleko komfortnější, si však nedovede představit žádná z žen.

Na otázku co se jim na současné módě nelíbí, se mi nejčastěji dostávalo odpovědi typu: nekvalitní materiály, vyzývavost, málo ženskosti a sofistikovanosti.....

Já osobně se zase ptám, kam zmizela ženská rafinovanost a elegance? Nezapomněly jsme s přibývajícími možnostmi k seberealizaci v odívání na naši největší přednost zvanou elegance? Fakt, že jsme si navlékly kalhoty a začaly pracovat stejně jako muži, nám přece nemůže zabránit nosit to, co víme, že nám sluší. Problémem však není jen to, že se šaty pozvolna stávají večerní výsadou oblékání, ale to, že podle všeho už nemáme ani čas přemýšlet o tom, co si na sebe vlastně bereme. Nej-jednodušší je, když si ráno na sebe bezmyšlenkovitě navlečeme džíny, tričko, tenisky a vyrazíme. Vždyť je nám v tom celý den dobře a snadno se v tom dobíhá tramvaj...

Od nakupování nového oblečení nás dokážou odradit i plné výkladní skříně a ramínka prohýbající se pod tíhou nekvalitní konfekce. Kdo se v tom všem má přehrabovat a stresovat se vybíráním a placením? Také proto raději sáhneme po svých oblíbených „riflích“.

Přesto si myslím, že bychom my ženy neměly zapomínat na to, že jedním z nejsilnějších vyjadřovacích prostředků člověka je nonverbální komunikace, jejíž součástí je i náš vzhled.

Na druhou stranu velkou předností současné módy je možnost svobodného rozhodování, která je pro propojení módy s životním stylem velice důležitá. Proč se tedy bát experimentů a v době, kdy je v módě vše povoleno, se nevyjádřit i volbou svého vlastního módního stylu? Nikdo nám přece nepředepisuje, že musíme denně chodit v šatech. Vždyť i ve vhodně volených kalhotách může být žena neodolatelná.

Myslím, že zásadní problém v České republice je dán čtyřicetiletým totalitním režimem, který z módy udělal čistě funkční záležitost a k tomu ještě přesně nadiktoval, co se smí či nesmí nosit a co už je zbytečnost a marnivost. V několika po sobě jdoucích generacích tak potlačil přirozený vývoj vkusu a zájem o módu.

Každý z nás je jiný, proto není možné, abychom chodili ve stejném, kýmsi nám předepsaném oblečení. Ochuzovali bychom tak sebe i druhé. Lidská vynalézavost nezná hranic. Když se člověk nebude bát projevit, bude se cítit mnohem lépe a zůstane sám sebou.

Měli bychom si znovu uvědomit, že móda je také hra a zábava, ne jen nutná a nudná povinnost. V předchozí kapitole jsem se zmiňovala o subkulturách, které prostřednictvím módy prosazovaly své názory a myšlení. Zkusme si dnes, každý sám za sebe, vytvořit svou vlastní subkulturu tím, že objevíme a zužitkujeme svou vlastní identitu. Náš svět se tak určitě stane o něco krásnějším, veselejším a barevnějším.

PRAKTICKÁ ČÁST

3 INSPIRACE

V teoretické části své práce jsem se snažila porozumět životnímu stylu a potřebám lidí žijících ve 20. století. Toto století bylo velice rozmanité a potřeby lidí se tak často měnily. Největší vliv na změny v módních trendech měly dvě světové války, dále poválečná politická situace, totalitní režimy a v poslední době i rozvíjející se média.

Tento pohled do minulosti mne inspiroval k úvahám nad odíváním žen v současnosti. Začala jsem přemýšlet o tom, po čem vlastně dnešní žena touží a co potřebuje. Odpovědi na anketní otázky mne přivedly k rozhodnutí navrhnout a vyrobit ukázkovou kolekci oděvů, které by pokrývaly současnou potřebu žen a zároveň by v nich probouzely fantazii ke vhodné kombinaci oděvních prvků k podpoření vlastní identity.

Svou kolekcí chci poukázat na výhody jednoduché elegance, o kterou dnešní ženy ztrácejí zájem. Podle mého soudu by se však elegance zase měla vrátit do běžné každodenní reality. Kladu si za cíl, aby modely, které dnešním ženám nabízím, byly pohodlné, variabilní, aby šetřily čas a inspirovaly k větší hravosti a originalitě.

Má kolekce se skládá ze sedmi modelů, které může jejich nositelka kombinovat podle vlastní potřeby a nálady.

3.1 Materiály

Z ankety vyplynulo, že nejoblíbenějšími materiály dnešních žen je džínovina a úplety. Dají se lehce čistit, jsou odolné a pohodlné. Proto jsem se rozhodla, že právě denim a úplet použiji jako hlavní prvek celé kolekce. Od nich se potom odvíjí i barevnost mnou navrhovaných modelů.

Mým cílem bylo použít tyto materiály jinak, než býváme zvyklí. A tak místo triček postupně vznikaly šaty, sukně a topy. Denim, který se původně používal k výrobě pracovních oděvů zvaných „montérky“, jsem chtěla povznést na luxusnější úroveň.

Dalším materiálem, který jsem použila, bylo zlaté lamé. Tím jsem do kolekce chtěla vnést něco málo luxusu a originality. Lamé tak mezi všedními materiály, jako jsou denim a úplet, přímo září.

3.2 Kolekce Identita

3.2.1 Model 1

V prvním modelu jsem se snažila vyhovět potřebám vyčerpané, ženy. Denní jednoduché úpletové šaty s výrazným šálem, které může nositelka doplnit kalhotami, legínami, nebo pouze silonkami, se večer promění v jednoduché, ale nápadité večerní šaty.

3.2.2 Model 2

V celé kolekci jsem se snažila uplatnit variabilitu, proto i druhý model se dá využít více způsoby. Opět je tu dostatek prostoru pro kreativitu nositelky. Může ho nosit jako velmi pohodlný top, nebo jako sukni. Model tím dostává spoustu variací, díky kterým se dá použít na různé příležitosti.

3.2.3 Model 3

Lehce extravagantnější model pro mladou sebevědomou ženu. Džínové sako na první pohled sportovnějšiho rázu se dá zkombinovat například i s romantickými šaty, které oživí svou nevšedností. Zvýrazněná ramena pomocí sámkování jsou neobvyklým originálním prvkem. Tento model je zajímavý tím, že se dá zkombinovat s převážnou většinou modelů z kolekce Identita.

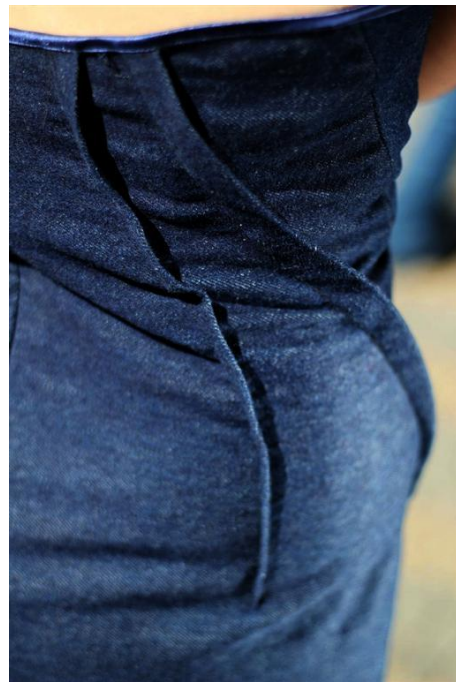
3.2.4 Model 4

Ve čtvrtém modelu jsem se nechala inspirovat technikou sámkování z předchozího džínového saka. Zlaté lamé se s touto technikou vypořádalo zcela jiným způsobem. Zatím co u džínoviny nám vznikl pevný, téměř nepoddajný krunýř, zde sámkový rozehrává kouzelnou hru jemných vlnek, která se přizpůsobí tělu.

3.2.5 Model 5

Na tomto modelu jsou zajímavým detailem obrácené záševky přecházející ze zadního do předního dílu, které tak oživují zdánlivě jednoduché džínové šaty.

3.2.6 Model 6

Tímto modelem jsem chtěla reagovat na první model z kolekce. Velice mne zaujal bílý volánkový materiál. Při práci s ním jsem zjistila, že nemohu úplně přesně vytvořit to, co bych chtěla a musím ho nechat hrát jeho vlastní hru. Proto jsem se rozhodla vytvořit svůj vlastní volánkový materiál, který bych ovšem zformovala do konkrétních tvarů. Vznikly tak stříhově jednoduché, ale materiálem efektní šaty, které se opět dají kombinovat například s džínami a tím vzniká i varianta topu.

3.2.7 Model 7

I v tomto modelu jsem se vrátila k technice sámkování, kterou jsem vnesla do konstrukčního řešení rukávů.

3.2.8 Model 8

Poslední podle mě spíše doplňkový model je jednoduché boa, kterým se díky svému střídajícímu designu, dá doplnit každý model z kolekce.

ZÁVĚR

Při zpracovávání své bakalářské práce jsem se pokusila zjistit, jaký je vztah současných žen k módě a inspirovat je k rafinovanosti a osobitosti v oblékání.

Někomu se móda může jevit jako něco nadstandardního, nepodstatného a marnivého. Promyšlení problematiky identity v odívání mne však utvrdilo v přesvědčení, že oblékání má svůj nemalý vliv na duševní pohodu člověka, na jeho zdravé sebevědomí i schopnosti zdravé komunikace s okolím.

Nemyslím si, že téma, které jsem si v úvodu vytyčila, bylo v plnosti vyčerpáno. Teprve při jeho zpracovávání se totiž přede mnou začala otevírat širší dané problematiky. Rozpracované téma je pro mne výzvou k dalšímu studiu a potěší mne, když stránky mé bakalářské práce k podobným úvahám podnítí i mé kolegy a zákazníky. Jejich zpětná vazba pro mne určitě bude velkým obohacením.

A ještě něco. Při zpracovávání tematiky „identita v odívání“ jsem si znovu uvědomila pravdivost myšlenky, kterou jsem zaslechla během nedávné přednášky akademického malíře Petra Pavlíka: „Člověk prostřednictvím své tvorby poznává sám sebe.“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Jana Máchalová: Módou posedlí, Moraviapress.as, Břeclav 2002,

ISBN 80-86181-47-2

Mairi Mackenzie: ...ismy aneb jak chápat módu, Slovart s.r.o. 2010,

ISBN 978-80-7391-399-1

Gilles Lipovetsky: Říše pomíjivosti, Móda a její úděl v moderních společnostech,

Prostor, 2010 ISBN 978-80-7260-229-2

Francois Baudot: Móda století, Vydala Euromedia Group, k. s. - Ikar v Praze 2001,

ISBN 80-7202-943-6

Charlotte Seelingová: Století módy 1900 – 1999, Kolín: Slovart, 2000. 655 s.

ISBN: 80-7209-247-2

Cinzia Felicetti: Ryzí styl! Od malých černých po bílou košili, deset stálic dámského

šatníku, Mladá fronta, a.s. 1. vydání, Praha 2007 ISBN 978-80-204-1514-1

Jacqueline Herald: Fashion of a Decade, The 1920s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6718-3

Maria Costantino: Fashion of a Decade, The 1930s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6719-0

Patricia Baker: Fashion of a Decade, The 1940s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6720-0

Patricia Baker: Fashion of a Decade, The 1950s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6721-3

Yvonne Connikie: Fashion of a Decade, The 1960s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6722-0

Jacqueline Herald: Fashion of a Decade, The 1970s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6723-7

Vicky Carnegy: Fashion of a Decade, The 1980s, Chelsea House Publishers 2007,

series editor: Kathy Elgin ISBN-13: 978-0-8160-6724-4

Přednáška akad.mal. Petra Pavlíka, 8. 4. 2011, O tekuté době a proměnách vnímání a tělesnosti

Internetové zdroje:

<http://beabellarouge.blogspot.com/>

<http://en.wikipedia.org/>

<http://cs.wikipedia.org/>

www.moda.cz

www.google.com

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1- Salón Charlese Fredericka Wortha, 1907, pohlednice, Paris Atmospheres by editor
- Obr. 2- Klobouk kolem roku 1910, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 3- Na Londýnském nádraží, nosičky zaměstnané během první světové války. 1915, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 4- Žena ve zkrácených šatech s nízkým pasem. Tento styl se dostal do módy na konci první světové války. 1919, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 5- Suzanne Lengens, 1921, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 6- Manekýny na terase kasina v Monte Carlu. 1928, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 7- Marlen Dietrich, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 8- Hermés 1937, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 9- Jean Harlow, 1933, Maria Costantino, Fashion of a Decade, The 1930s
- Obr. 10- Elegance na kole, červen 1942, pohlednice, Paris Atmospheres by editor
- Obr. 11- Sweethearts of the Forces! Udělení titulu „Service Cover Girl of 1944“ v New Yorku, Patricia Baker, Fashion of a Decade, The 1940s
- Obr. 12- Diorův New Look pro dení nošení, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 13- Christian Dior s modelkami ve večerních toaletách 1950, Patricia Baker, Fashion of a Decade, The 1950s
- Obr. 14- Americká hospodyňka, Patricia Baker, Fashion of a Decade, The 1950s
- Obr. 15- Obálka časopisu ELLE 25. února 1952, Francois Baudot, Móda století
- Obr. 16- Twiggy – ikona 60. let, Yvonne Connikie, Fashion of a Decade, The 1960s
- Obr. 17- Členové Hot Farm Commune, El Rito se účastní průvodu 4. července 1969, Yvonne Connikie, Fashion of a Decade, The 1960s
- Obr. 18- Farrah Fawcett -obraz amerického zdraví, Jacqueline Herald, Fashion of a Decade, The 1970s
- Obr. 19- Jimmy Page, Let Zeppelin, Jacqueline Herald, Fashion of a Decade, The 1970s
- Obr. 20- The Jackson Five, Jacqueline Herald, Fashion of a Decade, The 1970s
- Obr. 21- Seriál Dallas, Vicky Carnegie, Fashion of a Decade, The 1980s
- Obr. 22- Princezna Diana, Vicky Carnegie, Fashion of a Decade, The 1980s
- Obr. 23- typ oděvu vyžadovaný mladou ambiciózní ženou, Vicky Carnegie, Fashion of a Decade, The 1980s
- Obr. 24 Kate Moss a Johny Depp, velmi oblíbený grunge styl, beabellarouge.blogspot.com
- Obr. 25 Grunge styl, beabellarouge.blogspot.com
- Obr. 25 Kate Moss. Dokonalé modelky byly nahrazeny typy reálných žen, www.google.com

SEZNAM PŘÍLOH

1. Anketa
2. Skici
3. Fotodokumentace
  - foto - Jana Zvolánková
  - modelka - Kateřina Pýchová

PŘÍLOHA PI: ANKETA

Věk: 25

Místo bydliště: Havířov

Zaměstnání: MD

1. Co nejraději nosíte? **Pohodlné oblečení.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Sportovně – elegantní.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Žádný.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Nejsou.**
5. Stíháte registrovat nové trendy? **Ne.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoli, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Na denní nošení určitě džíny a nějaké tričko. Na večerní raut koktejlové šaty.**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Kalhotové kostýmy.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **ED HARDY, AMERICAN EAGLE, PUMA.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **V nákupních centrech a na internetu.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Oděvní značky z USA.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Legíny.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Džíny.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Večerní šaty.**

Věk: 21

Místo bydliště: Mníšešek pod Brdy

Zaměstnání: floristika

1. Co nejraději nosíte? **Džíny.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Klasický.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Nezajímají mě.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Spíš věc názoru.**
5. Stíháte registrovat nové trendy? **Tak tolik času nemám.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoli, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Džíny, šaty.**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **To co mám v daný okamžik na sobě.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Calvin Klein.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **Nenakupuji, posílají mi to známí z Anglie a Ameriky.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Mám skříň přes tři metry vysokou dva a půl mě nechybí nic.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Asi ta rychlá změna.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Nic.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Asi palčáky a zimní oblečení.**

Věk: 19

Místo bydliště: Ostrava

Zaměstnání: student

1. Co nejraději nosíte? **Halenky, džíny, trička.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Elegantní.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Líbí se mi to.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Ano, protože pak máte možnost potkávat známé lidi pokaždé v jiném oblečení a není to takový stereotyp, jako před 20 lety... Nevýhodou je to, že se stydím nosit své oblíbené věci, které už bohužel „vyšly z módy“.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **Ani moc ne.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Na denní nošení tričko, svetřík a kalhoty; na raut šaty a baleríny.**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Šaty.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Ne.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **Takko, Orsay, C&A.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Šaty bez výstřihu, aby mi nefoukalo na krk.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Nic.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Trička různých barev.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Svetry bez zipu nebo knoflíků, jelikož je to hrozně nepraktické. Při každém svlékání a oblékání se mi rozcuchají vlasy.**

Věk: 19

Místo bydliště: Praha

Zaměstnání: studentka

1. Co nejraději nosíte? **Džíny, triko s límečkem a krátkým rukávem a mikinu na zip s kapucí.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Elegantní (ženský styl)**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Je to také o tom, skloubit potřeby s peněženkou, ale naštěstí se trendy nemění nějak závažně, takže něco mohu nosit i několik let.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Nevím, myslím, že ano i ne.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **Jak kdy. Spíše ne.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Na denní nošení se mi líbí černé legíny, pohodlné kozačky, dlouhé tričko nebo svetřík s věčkovým výstřihem a pěkný šál (např. pašmínu).**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Asi černé džíny s košilí. Nevím. ☺**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Ráda nakupuji v Promod, ale nejsem vyhraněná.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **V Praze v nákupním centru Palladium.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Barevné oblečení a boty ve velikosti 10.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Barvy. Jsou málo veselé.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Černé úzké džíny.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Kožešiny ze zvířat.**

Věk: 33

Místo bydliště: Frýdek Místek

Zaměstnání: manažerka stavební firmy

1. Co nejraději nosíte? **Džíny + triko.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Dle situace- sportovní, elegance, ležérní.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Nepodléhám častým změnám.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Je mi to jedno. Pokud se mi styl líbí, zařadím ho do svého šatníku ráda, pokud se mi nelíbí – tak ho nevnímám.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **Myslím, že ano.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Denní - džíny , triko, večer- dle stylu akce (koktejlký nebo kalhotový kostýmek).**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Sportovní móda.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Esprit, Mötivi.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **Shopping parky.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Nechybí mi asi nic.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Šedá barva.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Džíny.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Úplety.**

Věk: 42

Místo bydliště: Praha

Zaměstnání: zdravotní sestra

1. Co nejraději nosíte? **Rolák nebo tričko, šatovku (i pletenou), punčošky (i barevné).**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Podle příležitosti, bohémská móda volných vzdušných věcí.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Je to chaos a vymizela elegance a určitá pravidla oblékání. Souvisí to s volností ve všem v dnešní době.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Asi to souvisí s rychlostí a tempem dnešní doby. Někdy je dobré, že se změní to, co se mi nelíbí, zvláště když je oblečení zdravotně „závadné“ a neprospívá to uživatelům. Ale existuje i móda nadčasová a to je dobře.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **Zhruba ano.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut? **Na denní nošení rifle, tričko, svetřík, rifl.sukni, šatovku nebo dlouhý svetr a legíny. Na večerní raut kostýmek, kalhotový nebo se sukni, elegantní šaty.**
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Kratší sukňe nebo šaty, lodičky.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Ne.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **Naprosto kam mně vítr zavane.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Společenská móda a móda pro muže.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Špatná kvalita někdy i značkového oblečení.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Kostým, společenské kalhoty, rifle, svetříky a trička, sukýnka ke každodennímu nošení.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Věci, které mi nesluší a to je věc kritického odhadu a vkusu.**

Věk: 49

Místo bydliště: Praha

Zaměstnání: obchodník

1. Co nejraději nosíte? **Kalhoty, svetry.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Elegantní.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Líbí se mi.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Změna je život.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **S velkými problémy, ale sem tam stihnu.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut?
Denní nošení kostýmy, večerní toaleta.
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Momentálně nic.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Ano.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **CA.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Mně spíš přebývá.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Bez komentáře.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Zásoby kalhotek.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Oblečení xxxxxxxL.**

Věk: 52

Místo bydliště: Teplice v Čechách

Zaměstnání: Instruktor plavání kojenců a batolat

1. Co nejraději nosíte? **Vzhledem k mé práci sportovní oblečení.**
2. Jaký styl oblékání se vám nejvíce líbí? **Mám ráda kostýmy klasické, kalhotové.**
3. Jaký je váš názor na časté trendové změny? **Trendové změny mě neberou.**
4. Jsou tyto časté změny dobré nebo ne? **Připadá mi, že se po několika letech vždy zase vrátí.**
5. Stiháte registrovat nové trendy? **Nestíhám.**
6. Kdybyste si na sebe mohla vzít cokoliv, co byste si vzala na denní nošení a co na večerní raut?
Den – šaty sportovního střihu, rifle, košili, Raut – kostým.
7. Co si myslíte, že vám nejvíce sluší? **Kostým.**
8. Máte oblíbeného návrháře nebo módní značku? **Ne.**
9. Kde nejčastěji nakupujete? **To je problém. Trička - C A, Takko. Svetr, rolák většinou v nějakém butik, jinak si nechávám šít, jelikož na moji nekonfekční postavu většinou nic neseženu, občas něco v Polsku.**
10. Jaký sortiment vám v ČR chybí? **Na velikost 161cm a 73kg.**
11. Co se vám na současné módě nelíbí? **Mladí lidé v tmavých, často černých barvách, připadá mi to smutné.**
12. Co ve vašem šatníku nesmí chybět? **Kostým.**
13. Co byste tam naopak mít nechtěla? **Plisovanou sukni.**

PŘÍLOHA PII: SKICI

PŘÍLOHA PIII : FOTODOKUMENTACE

